

Raport z analizy potencjału turystyczno-kulturowego powiatu łobeskiego

Tomasz Duda

tomasz.duda@usz.edu.pl,

Instytut Gospodarki Przestrzennej i Geografii Społeczno-Ekonomicznej,
Uniwersytet Szczeciński, Szczecin

Abstrakt:

Analiza potencjału turystyczno-kulturowego powiatu łobeskiego jest częścią dużego projektu prowadzonego przez „Turystykę Kulturową” mającego na celu badania i porównanie potencjału poszczególnych mikroregionów w Polsce. Została ona przeprowadzona zgodnie z metodą opracowaną przez Armina Mikos von Rohrscheidt w 2010 r. w oparciu o bonitację punktową z odpowiednio dobranymi kryteriami odnośnie do poszczególnych form wycieczek kulturowych i grup walorów. Analiza, podobnie jak wszystkie poprzednie, skupia się na potencjalnych celach turystyki kulturowej, zagospodarowaniu turystycznym oraz dostępności badanego obszaru.

I. Dane dotyczące przebiegu badania

Obszar badań: powiat łobeski

Lokalizacja: województwo zachodniopomorskie

Zasięg: mikroregion

Metodologia: metoda oceny potencjału turystyczno-kulturowego mikroregionów zawarta w: Mikos von Rohrscheidt A., 2010, Turystyka kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy (wyd.2), wyd. KulTour.pl, Poznań

Kwerenda: źródłowa i literatury: maj-sierpień 2022

Zapytania waloryzacyjne w obiektach i wizje lokalne: październik 2022

Badania terenowe: czerwiec-sierpień 2022, czerwiec 2023

Prowadzący badania terenowe: Tomasz Duda

Data **wypełnienia** **formularza:** wrzesień 2023

II. Formularz waloryzacyjny:

Kategoria I: Potencjalne cele turystyki kulturowej

I.A.: zabytki

I.A.a) obiekty sakralne:

Historyczna katedra (12 punktów)

brak

Historyczna bazylika (za pierwsze dwie, punkty tylko wówczas, jeśli nie są katedrami)
(6)

brak

Historyczny zespół sakralny dużej wielkości Z (pierwsze dwa) (6)

brak

Mniejszy lub częściowo zachowany historyczny zespół sakralny (pierwsze dwa) (3)

brak

Historyczna znacząca świątynia innych religii ZD (za pierwsze dwie) (6)

brak

Sanktuarium historyczne o znaczeniu międzynarodowym (10)

brak

Sanktuarium historyczne o znaczeniu krajowym lub regionalnym (diecezjalnym) (jedno pierwsze) (6)

Sanktuarium Matki Bożej Niepokalanej w Resku (6)

Sanktuarium o znaczeniu ponadregionalnym bez historycznego kultu (za pierwsze dwa) (7)

brak

Inne sanktuarium tej rangi lub sanktuarium o znaczeniu regionalnym bez historycznego kultu (za pierwsze dwa) (3)

brak

Inna historyczna stale dostępna świątynia innych wyznań i religii (4)

brak

Inna świątynia innych wyznań i religii Z (2)

brak

Aktualna siedziba biskupia (6)

brak

Inny obiekt sakralny o znacznych walorach architektonicznych (pierwsze trzy) (4)

Gotycki kościół pw. św. Klary w Dobrej, XIV-XV w. (4).

Kościół wiejski w Wysiedlu, XVI-wieczna świątynia rodowa rodziny von Borcke (4).

Ryglowy kościół pw. św. Stanisława Kostki z XVII w (4).

I.A.b) Zamki i pałace:

Monumentalny zamek lub pałac historyczny, miejsce ważnych wydarzeń ZD (za pierwsze trzy) (12)

brak

Monumentalny zamek lub pałac historyczny ZD (za pierwsze trzy) (10)

brak

Zamek lub pałac historyczny, miejsce ważnych wydarzeń ZD (za pierwsze trzy) (5)

brak

Zamek lub pałac historyczny ZD (za pierwsze trzy) (3)

brak

Zamek lub pałac stylizowany D (za pierwsze dwa*) (2)

brak

Dwór lub inna rezydencja, miejsce ważnych wydarzeń ZD (za pierwsze trzy**) (6)

brak

Ruina historycznego zamku, pałacu, grodu D (za pierwsze trzy***) (2)

Ruiny zamku rodowego von Dewitzów w Dobrej, XIV-XVI w. (2)

Ruiny pałacu rodowego rodziny von Borcke w Starogardzie, XVII w. (2)

Ruiny zamku rodowego von Borcke w Resku (2)

Ruina historycznego zamku, pałacu, grodu, niedostępna (za pierwsze trzy****) (1)

Pozostałości dawnej rezydencji von Borcków, tzw. Wilczego Gniazda w Strzmielach (1)

I.A.c) Inne zabytkowe obiekty architektoniczne i techniczne:

Średniowieczny cenny zespół urbanistyczny z rynkiem i ulicami, zachowany w znacznej części (za pierwsze trzy) (12)

brak

Inny cenny zespół urbanistyczny na przynajmniej krajową skalę (10)

brak

Historyczny zespół urbanistyczny z rynkiem, zachowany we fragmentach (pierwsze dwa) (3)

Dobra – zespół urbanistyczny (3)

Resko – zespół urbanistyczny (3)

Budynek o znacznych walorach architektonicznych, miejsce ważnych wydarzeń ZD (pierwsze trzy) (6)

brak

Budynek o znacznych walorach architektonicznych, miejsce ważnych wydarzeń Z (pierwsze dwa**) (3)

brak

Budynek o znacznych walorach architektonicznych ZD (pierwsze trzy**) (4)

Starogard – kościół ryglowy z XVIII w (4)

Stara Dobrzyca – kościół ryglowy z XVIII w. (4)

Budynek – miejsce ważnych wydarzeń ZD (pierwsze dwa^{***}) (4)

brak

Budynek o znacznych walorach architektonicznych Z (pierwsze trzy^{****}) (3)

Poradz – XIX-wieczny wiatrak holenderski (3)

Budynek, miejsca ważnych wydarzeń Z (pierwsze dwa^{*****}) (1)

brak

Historyczne fortyfikacje miejskie zachowane w znacznej części ZD (4)

brak

Znaczne fragmenty historycznych fortyfikacji miejskich (2)

brak

Ruiny fortyfikacji miejskich (1)

brak

Zachowane w znacznej części zespoły zabytkowe związane z dziejami innych niż polska grup etnicznych (za pierwsze dwa zespoły) (7)

brak

Pojedyncze zabytki związane z dziejami innych grup etnicznych ZD (za pierwsze dwa*) (4)

brak

Częściowo zniszczone lub niedostępne obiekty związane z innymi grupami etnicznymi (pierwsze dwa) (1)

brak

Zabytek techniki/obiekt przemysłowy o znaczeniu międzynarodowym ZD (pierwszy) (10)

brak

Zabytek techniki/obiekt przemysłowy o znaczeniu krajowym ZD (pierwsze dwa*) (7)

brak

Zabytek techniki/obiekt przemysłowy o znaczeniu regionalnym ZD (do trzech^{***}) (3)

Młyn wodny nad Regą w Tarnowie (3)

Historyczna, funkcjonująca stale linia kolejowa lub żegluga (tylko za przystanek początkowy lub końcowy danej linii) (6)

brak

Historyczna, funkcjonująca sezonowo lub nieregularnie linia kolejowa lub żegluga (lub przystanki pośrednie linii stałej) (za pierwszy przystanek^{**}) (4)

brak

I.A.d) Obiekty militarne:

Zespół forteczny o bardzo dużym znaczeniu militarnym, zachowany w znacznej części ZD (10)

brak

Zespół forteczny o mniejszym znaczeniu lub zachowany w mniejszej części* ZD (4)

brak

Zespół forteczny o mniejszym znaczeniu dostępny sezonowo lub w mniejszej części** (2)

Obiekty poligonu Drawskiego i inne tereny wojskowe (2)

Pojedyncze zachowane obiekty forteczne ZD (za pierwsze dwa***) (2)

brak

Pojedyncze obiekty forteczne dostępne częściowo, ruiny fortec (pierwsze dwie****) (1)

brak

Zachowana w dużej części, dostępna linia umocnień, ważna strategicznie (pierwsze dwie) (4)

brak

Zachowana w niewielkiej części, dostępna linia umocnień* (2)

brak

Pojedyncze dostępne fragmenty umocnień (pierwsze dwa)** (1)

brak

Dodatkowe punkty za obiekty dziedzictwa kulturowego:

Obiekt Dziedzictwa Kulturowego o znaczeniu międzynarodowym ZD: UNESCO (dodatkowo 30)

brak

Obiekt będący na polskiej liście Pomników Historii ZD (dodatkowo, jeśli nie znajduje się on na liście UNESCO) (15)

brak

Przy braku ogólnej dostępności obiektów z tej grupy punkty są odejmowane, pozostawia się tylko 1/3 punktów przyznanych za dany obiekt, jeśli inaczej nie wskazano

brak

Dodatkowe punkty za wszystkie miejsca lub obiekty wpisanych powyżej klas:

Za stałych przewodników miejskich, oprowadzających po obiektach lub przewodników obiektowych w języku polskim (za pierwsze pięć) (2)

brak

Za minimum dwa języki obce w ofercie przewodników (w pierwszych pięciu obiektach) (1)

brak

Za możliwość zamówienia przewodnika obiektowego** (pierwsze pięć) (1)

brak

Za minimum dwa języki obce w ofercie przewodników (w pierwszych pięciu) (1)

brak

Przewodniki elektroniczne po miejscu lub obiekcie (za pierwsze trzy) (1)

brak

Mikroeventy oferowane podczas każdego zwiedzania grupowego miejsca lub obiektu (pierwsze dwa) (2)

brak

Mikroeventy dostępne na zamówienie grupowe podczas zwiedzania miejsca lub obiektu (za pierwsze dwa) (1)

Rekonstrukcje życia i działania Sydonii von Borcke – w Strzmielach, Resku i Łobzie (1)

Wędrówki narracyjne z questami – Łobez (1)

Wersje obcojęzyczne przewodników elektronicznych (przynajmniej dwie wersje obcojęzyczne, w pierwszych trzech obiektach) (1)

brak

Własny materiał informacyjny w obiekcie, jak publikacje monograficzne, albumy (za pierwsze trzy obiekty) (1)

brak

Własny materiał informacyjny w językach obcych (przynajmniej dwóch) w pierwszych trzech obiektach (1)

brak

Za bardzo dobry (2) lub dobry (1) stan konserwacji i estetyki najważniejszych trzech obiektów (element uznaniowy) można doliczyć w sumie od 1 do 2 punktów dla całego regionu

brak

I.B. Miejsca historyczne lub znaczące:

I.B.a) Budowle historyczne i monumenty:

Monumenty (pomniki) o znaczeniu międzynarodowym (każdy) (8)

brak

Monumenty (pomniki) o znaczeniu krajowym (do trzech*) (6)

brak

Monumenty (pomniki) o znaczeniu regionalnym (do trzech**) (2)

brak

Pomniki lub obiekty małej architektury o znaczeniu lokalnym (do trzech***) (1)

Pomnik Sydonii von Borcke – Resko (1)

Pomnik poległych w I wojnie światowej, Mieszewo (1)

Pomnik upamiętniający Ottona Puchsteina – światowej sławy archeologa, urodzonego w Łobzie (1)

Miejsca historyczne o międzynarodowym znaczeniu (do trzech) (8)

brak

Miejsca historyczne o znaczeniu krajowym (do trzech) (4)

brak

Miejsca historyczne o znaczeniu regionalnym (do trzech**) (2)

Dawne zameczysko rodowe Borków, tzw. Wilcze Gniazdo w Strzmielach (2)

Wzgórze Rolanda w Łobzie (2)

Miejsca związane z akcją utworów literackich o międzynarodowym znaczeniu (za pierwsze trzy) (3)

brak

Miejsca związane z akcją utworów literackich o krajowym znaczeniu (za pierwsze trzy) (2)

Miejsca związane z akcją powieści „Sydonia. Słowo się rzekło” Elżbiety Cherezińskiej (2)

Miejsca związane z biografią osób o międzynarodowym znaczeniu (pierwsze trzy) (3)

Łobez – miejsce urodzin Ottona Puchsteina, archeologa i badacza Ołtarza Pergamońskiego (3)

Miejsca związane z biografią osób o krajowym znaczeniu (do trzech) ZD (2)

brak

Miejsca związane z biografią osób o krajowym znaczeniu, niedostępne lub częściowo zachowane (za pierwsze dwa*) (1)

brak

Miejsca związane z biografią osób o regionalnym znaczeniu (pierwsze dwa) (1)

Strzmielo, Łobez, Resko – miejsca związane z postacią Sydonii von Borcke (1)

Miejsca związane z biografią osób innej narodowości, ważnych w skali krajowej dla tych narodowości (za pierwsze dwa) (2)

brak

I.B.b) Cmentarze historyczne:

Nekropolia zbiorowa władców Polski (8)

brak

Nekropolia zbiorowa innych znanych w kraju osobistości (do trzech) (5)

brak

Nekropolia zbiorowa znanych osobistości w skali regionu (do trzech) (2)

brak

Pojedyncze miejsce pochówku osobistości znanej w skali międzynarodowej (6)

brak

Pojedyncze miejsce pochówku osobistości znanej w skali kraju (do trzech) (2)

brak

Pojedyncze miejsce pochówku osobistości znanej w skali regionu (do trzech) (1)

brak

brak

Za każdy cmentarz zabytkowy lub inną nekropolię o znacznie ograniczonej dostępności – odejmuje się połowę przyznanych punktów

I.B.c) Budowle współczesne:

Budowle współczesne o bardzo wysokiej wartości architektonicznej D (do dwóch) (5)

brak

Budowle współczesne o bardzo wysokiej wartości architektonicznej (niedostępne) (do dwóch*) (2)

brak

Budowle współczesne o wysokiej wartości architektonicznej (do trzech**) (1)

brak

I.C. Pojedyncze dzieła sztuki:

Pojedyncze obiekty sztuki historycznej o znaczeniu międzynarodowym (10)

brak

Pojedyncze obiekty sztuki o znaczeniu krajowym (do trzech) (5)

brak

Pojedyncze obiekty sztuki o znaczeniu regionalnym (do trzech*) (3)

Ółtarz ambonowy w Starej Dobrzycy (3)

Bogato zdobiona skrzynia posażna Urszuli von Rohr – Dobra (3)

Obiekty, instalacje lub zespoły sztuki współczesnej o znaczeniu międzynarodowym (9)

brak

Obiekty, instalacje lub zespoły sztuki współczesnej o znaczeniu krajowym (do trzech*) (5)

brak

Obiekty, instalacje lub zespoły sztuki współczesnej o znaczeniu regionalnym (do trzech**) (2)

brak

I.D. Muzea i wystawy (w tym skanseny, galerie, muzea techniki):

Muzea o znaczeniu międzynarodowym (10)

brak

Muzea o znaczeniu krajowym (do trzech) (8)

brak

Muzea o znaczeniu regionalnym (do trzech) (5)

brak

Muzea o znaczeniu lokalnym (do trzech***) (2)

Muzeum Ziemi Reskiej w Resku (2)

Muzea typu skansenowskiego duże o przynajmniej regionalnym zasięgu (10)

brak

Inne muzea typu skansenowskiego (za pierwsze dwa) (6)

brak

Zorganizowane w ostatnim roku wystawy czasowe o zasięgu krajowym (w sumie za pierwsze trzy) (4)

brak

Zorganizowane w ostatnim roku wystawy czasowe o zasięgu regionalnym* (w sumie za pierwsze trzy) (2)

brak

Organizacja Nocy Muzeów w regionie na dużą skalę (ponad 10 placówek) (4)

brak

Organizacja Nocy Muzeów w regionie na mniejszą skalę* (3-9 placówek) (2)

brak

Lokalne Izby Pamięci, ogólnodostępne prywatne kolekcje pamiątek (do trzech****) (1)

Izba Muzealna Ziemi Doberskiej - Dobra (1)

Samodzielne prezentacje multimedialne (pierwsze dwie) (4)

brak

Przy wszystkich uwzględnionych powyżej muzeach i ekspozycjach **dodatkowe** punkty za:

Ekspozycje i prezentacje multimedialne (do dwóch) (2)

brak

Wersje obcojęzyczne ekspozycji i prezentacji multimedialnych (do dwóch) (1)

brak

Ekspozycje i prezentacje albo samodzielne placówki muzealne związane tematycznie z innymi grupami narodowymi lub etnicznymi, dziejami innych państw lub narodów (za pierwsze dwie z objaśnieniami w innym języku) (3)

brak

Przewodniki elektroniczne (1)

brak

Wersje obcojęzyczne przewodników elektronicznych (do dwóch języków za każdy) (1)

brak

Przewodnicy obiektowi stali (2)

brak

Przewodnicy obiektowi na wcześniejsze zamówienie** (1)

Izba muzealna Ziemi Doberskiej - Dobra (1)

Przewodnicy obiektowi na wcześniejsze zamówienie w przynajmniej dwóch językach obcych (w braku stałych), za każdy język do trzech (1)

brak

Mikroeventy oferowane podczas każdego zwiedzania grupowego muzeum (pierwsze dwa) (2)

brak

Mikroeventy dostępne na zamówienie grupowe podczas zwiedzania muzeum (za pierwsze dwa) (1)

brak

Własny materiał informacyjny, wydany nie dawniej niż przed pięciu laty (1)

brak

Wersje obcojęzyczne własnych materiałów informacyjnych (min. dwie wersje) (1)

brak

Sklep muzealny otwarty w godzinach pracy muzeum (1)

brak

Przy muzeach o znaczeniu **krajowym** dodatkowe punkty za:

Opis zbiorów w językach obcych (1)

brak

Pojedyncze eksponaty (kolekcje) o znaczeniu międzynarodowym (do dwóch) (2)

brak

Przy muzeach **regionalnych i lokalnych** punkty dodatkowe za:

Stałe godziny otwarcia (1)

brak

Pojedyncze eksponaty lub kolekcje o znaczeniu międzynarodowym (do dwóch w sumie) (2)

brak

Pojedyncze eksponaty o znaczeniu krajowym (najwyżej jeden) (1)

brak

Każdą wystawę tematyczną stałą powyżej czterech (do dwóch w sumie) (1)

brak

Własny materiał informacyjny, opracowania mniejsze (broszury, foldery) (1)
brak

I.E. Eventy kulturowe

Regularne eventy kultury wysokiej o znaczeniu międzynarodowym (7)

Międzynarodowe Spotkania Orkiestr Dętych i Big-Bandów – Łobez (7)

Regularne eventy kultury wysokiej o znaczeniu krajowym (do dwóch) (6)

brak

Regularne eventy kultury wysokiej o znaczeniu regionalnym (do dwóch) (4)

Łobziuki – parasol dla kultury – Łobez (4)

Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu międzynarodowym (7)

brak

Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu krajowym (do trzech) (6)

brak

Regularne eventy kultury masowej o znaczeniu regionalnym (do trzech) (4)

Jarmark Doberski (4)

Lato z Węgorzem – Węgorzyno (4)

Regularne inscenizacje historyczne lub militarne o znaczeniu międzynarodowym (7)

brak

Regularne inscenizacje historyczne lub militarne o znaczeniu krajowym (do dwóch) (6)

brak

Regularne inscenizacje historyczne lub militarne o znaczeniu regionalnym (do dwóch)

(4)

brak

Rzadsze eventy kultury wysokiej lub masowej o znaczeniu międzynarodowym (jeden)

(4)

brak

Regularne działanie na terenie regionu grup inscenizacji historycznej (za pierwsze dwie) (5)

Dobra – Jarmark Doberski – rycerskie grupy rekonstrukcyjne (5)

Dodatkowy punkt przyznaje się za każdy dzień trwania danego eventu kultury masowej ponad 4 dni (jednak nie więcej niż 3 punkty w sumie)

brak

I.F. Funkcjonujące zakłady przemysłowe

Z ofertą turystyczną (do dwóch) (2)

brak

Z ofertą kulturową (do dwóch) (2)

brak

Mikroeventy oferowane podczas każdego zwiedzania grupowego zakładu (pierwsze dwa) (2)

brak

Mikroeventy dostępne na zamówienie grupowe podczas zwiedzania zakładu (pierwsze dwa) (1)

brak

Dodatkowo za obsługę w językach obcych (minimum dwa języki obce) (za każdą ofertę) (1)

brak

I.G. Kulturowo znacząca oferta przyrodnicza:

ZOO, akwaria, parki dzikich zwierząt, inne duże obiekty zoologiczne (do trzech) (4)

brak

Park Narodowy z Muzeum Przyrodniczym na terenie regionu (8)

brak

Park Krajobrazowy na terenie regionu (do trzech) (2)

Iński Park Krajobrazowy (2)

Rezerwat przyrody na terenie regionu (poza parkami narodowymi i krajobrazowymi) (do trzech) (1)

Mszar koło Starej Dobrzycy (1)

Bagno Iglickie (1)

Wiązy Reskie (1)

Ogród Botaniczny, palmiarnia, arboretum (za pierwsze dwa) (4)

brak

Ogród przy rezydencji, park kultywowany (za pierwsze dwa) (2)

Park i ogród przydworski w Belcznie (2)

Park miejski duży kultywowany (pow.4 ha) z obiektami sztuki (pierwsze dwa) (2)

Park nad Regą – Łobez (z serią rzeźb współczesnych) (2)

Park miejski duży, kultywowany bez obiektów sztuki* (pierwsze dwa) (1)

brak

Park miejski mniejszy (pow. 1-4 ha) z obiektami sztuki** (za pierwszy) (1)

brak

I.H. Szlaki kulturowe:

Przebiegające przez region lub jego miejscowości materialne lub realne szlaki turystyczne o znaczeniu międzynarodowym (8)

brak

Przebiegający przez region lub jego miejscowości materialne lub realne szlaki o znaczeniu krajowym (za pierwsze trzy) (6)

Szlak Cysterski – Winniki (6)

Przebiegające przez region lub jego miejscowości materialne lub realne szlaki o znaczeniu regionalnym (za pierwsze dwa) (3)

Szlak Pojezierzy Zachodnich (3)

Szlak Gryfitów – Strzmielo (3)

Materialne lub realne szlaki turystyczne w regionie (własne) (za pierwsze trzy) (3)

Szlak pieszy „Droga Olbrzymów” – Dobra (3)

Materialne lub realne szlaki lub trasy w poszczególnych miejscowościach regionu (za pierwsze trzy) (3)

Szlak edukacyjny – „Resko, którego nie ma” (3)

Wirtualne szlaki turystyczne przebiegające przez teren regionu (za pierwsze trzy) (2)

Szlakiem Sydonii von Borcke – Strzmielo, Łobez, Starogard, Resko (2)

Wirtualne trasy tematyczne w miejscowościach regionu (za pierwsze trzy) (1)

Szlakiem wczesnośredniowiecznych grodzisk - Węgorzyno (1)

Podziemne trasy turystyczne stale dostępne na terenie regionu (7)

brak

Regularna oferta objazdu turystycznego z przewodnikiem (za pierwsze dwie trasy) (3)

brak

Oferta objazdu turystycznego z przewodnikiem na zamówienie (za pierwsze dwie trasy) (1)

brak

Dodatkowe wersje językowe objazdu z przewodnikiem (za pierwsze dwie) (1)

brak

Kategoria II: Elementy obsługi turystycznej:**II.A. Informacja turystyczna:**

Informacja turystyczna na miejscu, regularnie czynna (2)

Punkt IT LOT Łobez (2)

Punkt Informacji Turystycznej w Węgorzynie (2)

Informacja w językach obcych (za każdy język do trzech) (1)

Punkt IT LOT Łobez – język angielski i niemiecki (2)

Przewodnicy miejsca lub terenowi na zamówienie (3)

Łobez (3)

Przewodnicy miejsca lub terenowi (za każdy język do czterech) (1)

brak

Aktualny własny materiał informacyjny wysokiej jakości na temat regionu lub jego miejscowości (ogólnie) (2)

Łobez (2)

Węgorzyno (-)

Dobra (-)

Wersje obcojęzyczne materiału informacyjnego wysokiej jakości (każdy język do trzech) (1)

Łobez – język niemiecki (1)

Pozostały aktualny materiał informacyjny* (1)

Iński Park Krajobrazowy - informator (1)

Wersje obcojęzyczne pozostałego materiału informacyjnego (od dwóch języków) (1)

brak

II.B. Infrastruktura turystyczna

Hotele 5, 4, 3, 2, 1-gwiazdkowe, hostele, schroniska, kwatery zorganizowane (za pierwsze dwa obiekty w każdej kategorii) (2)

*Hotel Świątoborzec *** Łobez (2)*

Hotelik Słowiański – Łobez (2)

Ośrodek Wypoczynkowy Przytoń – Węgorzyno (2)

Dworek Tradycja wraz z polem glampingowym – agroturystyka Bełczna (2)

Agroturystyka „Żurawi Krzyk” – Radowo Małe (2)

Istniejąca oferta pakietowa hoteli z usługami turystycznymi (za pierwsze dwie oferty w różnych klasach) (1)

Dworek Tradycja – Bełczna (1)

Restauracje z autentyczną kuchnią regionalną (za pierwszy obiekt) (3)

Dworek Tradycja – Bełczna (3)

Restauracje z autentyczną krajową kuchnią tradycyjną (za pierwszy inny obiekt) (2)
brak

Inne restauracje (za pierwszy obiekt) (1)

brak

Dodatkowe punkty za historyczne wnętrza restauracji (za pierwsze dwa obiekty) (1)

Dworek Tradycja – Bełczna (1)

Dodatkowe punkty za ofertę kulturową w restauracji (za pierwsze dwa obiekty) (1)

Dworek Tradycja – Bełczna – oferta pomorskich warsztatów kulinarnych (1)

Dodatkowe punkty za restauracje otwarte po godzinie 22.00 (za pierwszą) (1)

brak

Dodatkowe punkty za restauracje otwarte po godzinie 24.00 (za pierwszą) (1)

brak

Bistra, bary (za pierwszy obiekt) (1)

Łobez – bary (1)

Węgorzyno (-)

Możliwość wynajęcia na miejscu autokaru, minibusa, samochodu (za pierwsze dwie oferty) (2)

brak

II.C. Infrastruktura komunikacyjna:

Lotnisko z połączeniami międzynarodowymi w odległości mniej niż 50 km od centrum regionu (1 godzina na dotarcie) (4)

Port Lotniczy Szczecin-Goleniów – 55 km (ok. 50 min) (4)

Lotnisko z połączeniami krajowymi* w odległości mniejszej niż 50 km od centrum regionu (3)

brak

Duży dworzec kolejowy na miejscu (za pierwszy) (3)

brak

Inny* dworzec kolejowy na miejscu (za pierwszy) (2)

Stacja kolejowa węzłowa – Runowo Pomorskie (2)

Stacja kolejowa – Łobez (-)

Dworzec autobusowy na miejscu (za pierwszy) (2)

DA Łobez (2)

Przystanek autobusowy* na miejscu (za pierwszy) (1)

Węgorzyno (1)

Dobra (-)

Port pasażerski morski na miejscu (za pierwszy) (3)

brak

Czynna przystań* pasażerska morska lub rzeczna (za pierwszą) (1)

brak

Autostrada lub droga szybkiego ruchu w odległości mniej niż 20 km (za pierwsze dwie) (4)

Droga szybkiego ruchu S6 (ok. 10 km od granicy powiatu) (4)

Droga ekspresowa lub droga główna krajowa w odległości mniej niż 10 km (za pierwsze dwie) *Droga krajowa DK20 – na terenie powiatu (2)*

Inne połączenia* bez utrudnień dla autokarów (za pierwsze dwa) (1)

DW151 Węgorzyno – Świdwin (1)

DW147 Nowogard – Łobez (1)

Obecność komunikacji miejskiej, gminnej, regionalnej (2)

brak

Kursy nocne komunikacji miejskiej, gminnej, regionalnej (1)

brak

Całodobowa oferta taxi na miejscu (1)

brak

Stała oferta powozów, bryczek i inna retro (za pierwszą ofertę) (3)

brak

Oferta powozów, bryczek i inna retro na zamówienie (za pierwszą ofertę*) (1)

brak

II.D. Promocja turystyczna:

Samodzielny udział regionu lub wchodzących w jego skład miejscowości, gmin lub obiektów w światowych prestiżowych targach turystycznych (za każde stoisko w roku do trzech) (3)

brak

Samodzielny udział regionu lub innych podmiotów (jak wyżej) w krajowych targach turystycznych* (za każde stoisko do trzech) (2)

LOT Łobez – Piknik nad Odrą (2)

Wydawanie regularnych publikacji o charakterze promocyjnym (za pierwsze dwa w ostatnim roku) (1)

brak

Zorganizowanie podróży/wizyty medialnej w ostatnich dwóch latach (2)

brak

Zorganizowanie konferencji naukowej lub popularyzującej związanej z turystyką w ciągu ostatniego roku (1)

brak

Kategoria III: Pozostała oferta czasu wolnego

III. Instytucje kultury:

Teatr stały (pierwszy obiekt) (3)

brak

Filharmonia na miejscu (3)

brak

Stała oferta koncertów muzycznych* (za pierwszą ofertę) (2)

Łobeski Dom Kultury (2)

Sezonowa oferta teatralna lub muzyczna** (za pierwsze dwie) (1)

brak

Opera na miejscu (2)

brak

Teatr muzyczny (operetka, rewia lub musical) na miejscu (za pierwszą ofertę) (2)

brak

Kino stałe (za pierwszy obiekt) (2)

Kino – Łobeski Dom Kultury (2)

III.B. Atrakcje krajobrazowe

Góry ze znakowanymi szlakami turystycznymi na terenie regionu (2)

brak

Jeziora zdadne do kąpiel, dostępne ze szlakami pieszymi/rowerowymi (pierwszy akwen) (2)

Jezioro Woświn (2)

Brzeg morski na terenie regionu (3)

brak

Pomniki przyrody (za pierwsze dwa) (1)

Grupa pomnikowych dębów – Szlak Olbrzyków – Dobra (1)

Dęby „Geldryjczycy” – Winniki (1)

Tulipanowiec – park podworski – Przemysław (-)

Wieża (punkty) widokowe stale dostępne (za pierwsze dwie) (1)

brak

Możliwość zamówienia lotu turystycznego nad regionem lub miejscowością (za pierwszą) (3)

brak

III.C. Oferta sportowa, edukacyjna i rekreacyjna:

Baseny kryte ogólnodostępne (za pierwszy obiekt) (2)

brak

Baseny otwarte ogólnodostępne (za pierwszy obiekt przy braku basenu krytego) (1)

brak

Plaże morskie ogólnodostępne, plaże jeziorne rzeczne (za pierwszy obiekt) (2)

Plaże nad jeziorem Woświn (2)

Stała oferta kursów językowych ogólnodostępnych (za pierwszą ofertę) (2)

brak

Sezonowa* oferta kursów językowych ogólnodostępnych (za pierwszą ofertę) (1)

brak

Stałe centra sportowe z ofertą ogólnodostępną (za pierwszy obiekt) (2)

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Węgorzynie (2)

Sezonowe* centra sportowe z ofertą ogólnodostępną (za pierwszy obiekt) (1)

brak

Stadiony sportowe (za pierwszy obiekt) (1)

Stadion Miejski w Łobzie (1)

Szkoły i szkolenia sportowe ogólnodostępne (jeździeckie, lotnicze, inne) (pierwsze dwa) (1)

Ośrodek Jeździectwa Świątoborzec - Łobez (1)

Stajnie Sportowe Balotade – Wysiedle (1)

Lodowiska ogólnodostępne stałe (za pierwszy obiekt) (2)

brak

Lodowiska sezonowe* (za pierwszy obiekt) (1)

brak

Kategoria IV: Inne czynniki wspierające turystykę kulturową

IV.A. Instytucje w regionie:

Obecność uniwersytetu w regionie (za pierwszy) (4)

brak

Obecność innej uczelni wyższej w regionie (za pierwsze dwie) (2)

brak

Obecność siedziby władz państwowych (5)

brak

Obecność siedziby władz wojewódzkich (2)

brak

IV.B. Oferta turystyki zdrowotnej w regionie

Oficjalne kurorty (za pierwsze trzy miejscowości) (4)

brak

Sanatoria i ogólnodostępne ośrodki rehabilitacji (punkty za pierwsze dwa obiekty) (2)

brak

IV.C. Oferta turystyki biznesowej w regionie

Regularne organizowanie imprez targowych o przynajmniej krajowym zasięgu (2)

brak

Obecność krajowych central wielkich firm w regionie (za pierwsze trzy) (2)

brak

Całoroczne centra konferencyjne (za pierwszy obiekt) (3)

brak

IV.D. Oferta shoppingu w regionie

Galeria zakupów o znaczeniu regionalnym (za pierwszy obiekt) (4) za jeden następny (2)

Pasaż Handlowy „czerwona Torebka” - Łobez (4)

Autoryzowany punkt sprzedaży specyficznych produktów regionalnych z patentem europejskim (za pierwszy obiekt) (2)

brak

Autoryzowany punkt sprzedaży specyficznych produktów regionalnych znanych na skalę krajową (za pierwszy obiekt) (1)

brak

Deptak handlowy (za pierwszy) (2)

brak

IV.E. Zagraniczne Partnerstwa Miast i Regionów

Istnienie zagranicznych związków partnerskich regionu lub jego miejscowości (pierwsze cztery) (1)

Związek partnerskich miast: Łobez – Kiejdany (Litwa) (1)

Związek partnerskich miast: Łobez – Svalöv (Szwecja) (1)

Podsumowanie:

kategoria I: 124

kategoria II: 49

kategoria III: 15

kategoria IV: 6

Łącznie: 194

Tabela 1. Zestawienie punktacji dla powiatu łobeskiego w zakresie turystyki kulturowej

Kategoria	Podkategoria	Liczba uzyskanych punktów	Maksymalna liczba punktów
I. Potencjalne cele turystyki kulturowej	I.A. Zabytki	47	473
	I.A. a) Obiekty sakralne	18	122
	I.A. b) Zamki i pałace	7	108
	I.A. c) Inne zabytkowe obiekty architektoniczne i techniczne	20	140
	I.A. d) Obiekty militarne	0	18
	Dodatkowe punkty w kategorii I.A.	2	
	I.B. Miejsca historyczne lub znaczące	13	168
	I.B. a) Budowle historyczne i monumenty	13	102
	I.B. b) Cmentarze historyczne	0	56
	I.B. c) Budowle współczesne	0	10
	I.C. Pojedyncze dzieła sztuki	6	72

	I.D. Muzea i wystawy	4	205
	I.E. Eventy kulturowe	24	150
	I.F. Zakłady przemysłowe z ofertą turystyczną	0	16
	I.G. Kulturowo znacząca oferta przyrodnicza	9	53
	I.H. Szlaki kulturowe	21	106
	RAZEM za kategorię I	124	1243
II. Elementy obsługi turystycznej	II.A. Informacja turystyczna	13	17
	II.B. Infrastruktura turystyczna	17	51
	II.C. Infrastruktura komunikacyjna	17	32
	II.D. Promocja turystyczna	2	20
	RAZEM za kategorię II	49	120
III. Pozostała oferta czasu wolnego	III.A. Instytucje kultury	4	12
	III.B. Atrakcje krajobrazowe	4	14
	III.C. Oferta sportowa, rekreacyjna i edukacyjna	7	13
	RAZEM za kategorię III	15	39
IV. Inne czynniki wspierające turystykę kulturową	IV.A. Instytucje w regionie	0	15
	IV.B. Oferta turystyki zdrowotnej	0	16
	IV.C. Oferta turystyki biznesowej	0	11
	IV.D. Oferta shoppingu	4	11
	IV.E. Zagraniczne Partnerstwa Miast i Regionów	2	4
	RAZEM za kategorię IV	6	57
SUMA (WSZYSTKIE KATEGORIE)		194	1453

III. Ocena mikroregionu z punktu widzenia turystyki kulturowej

Powiat łobeski (1065,13 km²), najmłodszy spośród powiatów Pomorza Zachodniego, położony jest w centralnej części województwa zachodniopomorskiego, na pograniczu Wysoczyzny Łobeskiej i pojezierzy – Ińskiego oraz Drawskiego. Jest najmniej zaludnionym powiatem województwa i liczy niecałe 37 tys. mieszkańców. Powstał w 2002 r., z wydzielenia pięciu gmin wchodzących dotychczas w skład powiatów: stargardzkiego (gminy Łobez i Węgorzyno), gryfickiego (Resko i Radowo Małe) oraz goleniowskiego (gmina Dobra). Powiat łobeski to teren o wysokich walorach przyrodniczych – położony w bardzo zróżnicowanym krajobrazie młodoglacjalnym, charakteryzującym się wysoką dynamiką rzeźby, dużym zróżnicowaniem siedlisk przyrodniczych, sporą lesistością i bardzo zróżnicowaną mozaiką krajobrazową. Najwyższą kulminacją jest wzgórze Sarnikierz, wznoszące się na wysokość 169,3 m n.p.m.

Naturalną osią regionu jest dolina Regi, której kręte koryto wiję się pośród malowniczych wzgórz, łącząc historyczne grody – Węgorzyno, Łobez i Resko. Rzeka ta

doskonale jest znana miłośnikom turystyki aktywnej i wykorzystywana jest na całej jej długości, głównie jako cel spływów kajakowych.

To właśnie tak ukształtowane ziemie upodobały sobie dawniej znane rody rycerskie, które zakładały tu swoje zamki warowne i rezydencje. Borkowie (von Borcke) osiedlili się w Strzmielach, Wysiedlu i Starogardzie, natomiast Dewitzowie (von Dewitz) w Dobrej. Ich wpływy sięgały daleko poza granice regionu. Wprawdzie okres ich świetności dawno już przeminął, nigdzie indziej jednak tak bardzo namacalnie nie znajdziemy śladów ich obecności i wielkiego znaczenia w polityce całego Pomorza. Tutaj, pod Łobzem, urodziła się słynna pomorska szlachcianka, posądzona później o czary i kłutwę rzuconą na panujących książąt dynastii Gryfitów – Sydonia von Borcke.

Szczegółowa waloryzacja potencjału turystyczno-kulturowego, przeprowadzona dla powiatu wykazała, że analizowany mikroregion w najważniejszej dla oceny kategorii (I. Potencjalne cele turystyki kulturowej) uzyskał **124 punktów**. Zgodnie z przyjętym podziałem zaproponowanym przez Mikosa von Rohrscheidta [2010, s. 447-472] oznacza to **średni potencjał turystyczno-kulturowy** (przedział punktowy 100-250). Na tle pozostałych, analizowanych również na łamach Turystyki Kulturowej, powiatów województwa zachodniopomorskiego [m. in. Buryan, Mikos v. Rohrscheidt 2014, Duda 2019a i b, Duda, Głabiński, Szostak 2019, Kacprzak, Duda 2020, Kupiec, Duda 2021] jest to raczej wynik słaby, co może zastanawiać, biorąc pod uwagę znaczne polepszenie oferty turystycznej w ostatnich latach i zwiększającą się popularność miejsca w kontekście weekendowych wyjazdów poza miasto. Taki rezultat wynika jednak nie tylko z uwarunkowań społecznych i ekonomicznych regionu (niskie zaludnienie, słabe możliwości zatrudnienia w regionie, brak infrastruktury itp.), ale również z niedostatecznej promocji i ograniczonej dostępności komunikacyjnej miejsca. Powiat łobeski, wprawdzie położony centralnie w kontekście całego województwa, leży jednak na uboczu najważniejszych traktów komunikacyjnych. Znaczące drogi krajowe i drogi szybkiego ruchu (z wyjątkiem DK20) omijają analizowany region.

Peryferyjne położenie powiatu w stosunku do głównych, krajowych tras drogowych i szlaków turystycznych regionu, a także brak dobrze wykształconej infrastruktury (bazy turystycznej) sprawiły, że miejsce to stosunkowo rzadko pojawia się na trasach wędrówek turystów przyjeżdżających na Pomorze Zachodnie (Duda 2019c). Pomimo licznych jezior i rozległych terenów leśnych, okolice Łobza rzadko kiedy pojawiały się również na mapie rekreacyjnej aktywności samych mieszkańców województwa. Brak

zainteresowania tą częścią Pomorza wynika również z licznych innych przyczyn historyczno-społecznych, do których należy zaliczyć przede wszystkim:

- a) duże bezrobocie i brak ekonomicznych „stabilizatorów” regionu (brak przemysłu, niewielka działalność prywatna);
- b) funkcjonowanie stereotypu „regionu bez atrakcji turystycznych”, spowodowane głównie brakiem znaczących obiektów zabytkowych, dużymi zniszczeniami podczas II wojny światowej oraz w okresie powojennym (rozbiórki pozostałości przez ludność napływową);
- c) wieloletni brak poczucia przywiązania do regionu przez jego mieszkańców, nieutożsamianie się z tradycjami i historią ziemi łobeskiej, niechęć do asymilacji z historycznym dziedzictwem regionu oraz wyraźny zanik poczucia więzi kulturowej z regionem pochodzenia (ludność napływowa pochodziła najczęściej z kresów i Polski centralnej);
- d) słabe wykorzystanie walorów przyrodniczych w promowaniu regionu i jego najbliższych okolic, wynikające z funkcjonującego przeświadczenia, że za atrakcyjność turystyczną miejsca odpowiada jedynie obecność obiektów zabytkowych (niezależnie od stanu ich zachowania i przygotowania do obsługi ruchu turystycznego);

Ważnym aspektem rozwoju przestrzeni turystycznej powiatu łobeskiego jest jego atrakcyjność przyrodnicza i krajobrazowa. W znaczącej mierze dominują one w interpretacji regionu dla rozwoju turystyki. Średni rezultat badań potencjału turystyczno-kulturowego wynika również z samej specyfiki kulturowej powiatu i obecności walorów, które nie zostały ujęte w formularzu raportu. Takim przykładem jest szeroko rozumiane dziedzictwo archeologiczne, które w ostatnich latach coraz chętniej wykorzystywane jest w ofercie turystycznej. Historia rozwoju osadnictwa w regionie, budowle megalityczne, dziedzictwo kulturowe Gotów czy wpływy skandynawskie wciąż rozpalają wyobraźnię turystów w całej części Pojezierza Pomorskiego [Łosiński 1982]. Jednymi z najbardziej atrakcyjnych obiektów tego typu, o dużym potencjale turystycznym, są grodziska, których w powiecie zidentyfikowano ponad sto.

Region tzw. ziemi łobeskiej jest również znany (nie tylko na Pomorzu Zachodnim, ale także poza jego granicami) z bogatej i ciągle rozwijającej się oferty kulinarnej, bazującej na produktach tradycyjnych i regionalnych. We wsi Bełczna powstała m.in. jedna z pierwszych w regionie Zagród Edukacyjnych, która bazuje na

dziedzictwie kulinarnym Pomorza Zachodniego. Niedaleko od niej funkcjonuje także winnica De Lewin – jedyny tego typu obiekt w powiecie, który od 2023 r. oferuje własne wino jakościowe oraz włącza się zakrojone na szeroką skalę działania enoturystyczne.

Jednym z najbardziej niedocenianych i niewykorzystanych ciągle elementów potencjału kulturowego regionu jest jego wartość narracyjna, w oparciu o liczne lokalne opowieści, historie i legendy. Już sama postać Sydonii von Borcke, tak mocno rozpowszechniona dzięki powieści znanej w Polsce pisarki – Elżbiety Cherezińskiej, może stanowić rdzeń markowych produktów turystyczno-kulturowych regionu. Do tego dochodzą liczne legendy związane z okolicznymi zamkami (np. legenda o sześciopalczystym rycerzu z Dobrej), pałacami czy ryglowymi świątyniami, będącymi najstarszymi tego typu obiektami w Polsce północno-zachodniej.

IV. Powiat łobeski jako destynacja turystyki kulturowej

Pomimo dość rozdrobnionego i przestrzennie zróżnicowanego potencjału turystyczno-kulturowego, jak również dość słabo rozwiniętej infrastruktury, powiat łobeski można zaliczyć do jednego z najciekawszych celów wyjazdów turystycznych na Pomorzu Zachodnim. Walory kulturowe, chociaż cenne i w kilku przypadkach unikatowe w skali całego Pomorza, są dość mocno rozproszone i bardzo słabo zagospodarowane. Przestrzeń turystyki kulturowej, zgodnie z typologią zaproponowaną przez Liszewskiego [1995, s. 87-103], pozostaje nadal w fazie eksploracji i wymaga zdecydowanych kroków promocyjnych w celu jej rozwoju.

Przeprowadzona analiza potencjału turystyczno-kulturowego powiatu łobeskiego oraz interpretacja jej wyników pozwoliły na wskazanie kilku form turystyki kulturowej – najbardziej charakteryzujących omawianą przestrzeń i wpisujących się w jej odpowiednią interpretację.

Turystyka dziedzictwa kulturowego

Do najbardziej rozpoznawalnych elementów dziedzictwa kulturowego Pomorza Zachodniego należą m.in. drewniana zabudowa ryglowa oraz założenia rezydencjonalne i parkowo-pałacowe, będące niegdyś własnością znamienitych rodów szlacheckich regionu. Tego typu obiektów na obszarze powiatu łobeskiego jest dość sporo, a część z nich, pomimo stanu zachowania, należy do najciekawszych w swojej kategorii obiektów w tej części Polski. Do najciekawszych należą pozostałości dwóch najbardziej liczących się niegdyś rodów rycerskich tej części Pomorza – von Borcke

oraz von Dewitz. Ich siedziby rodowe znajdowały się m.in. w Strzmielach koło Łobza, w Starogardzie, Wysiedlu czy – w przypadku Dewitzów – w Dobrej. Wprawdzie większość dawnych rezydencji już nie istnieje, a te, które pozostały, są w dość znacznej ruinie, ciągle stanowią rdzeń interesujących opowieści i są podstawą do budowania interpretacji regionu. Niewykorzystanym potencjałem charakteryzują się np. ruiny zamków rodowego von Dewitzów w Dobrej. Stan zachowania budowli, liczne legendy i opowieści, jak również ciekawa historia miejsca pozwolić może jednak na wykreowanie niebanalnego produktu turystyczno-kulturowego, unikatowego w skali całego Pomorza.

Niezwykle nośnym, niemalże medialnym tematem, związanym z dziedzictwem kulturowym regionu jest postać Sydonii, która często niesłusznie nazywana bywa pomorską czarownicą. Jej historia związana jest nierozdzielnie z dynastią książęcą Gryfitów, a ślady życia i działalności wiodą turystów do powiatu łobeskiego – Strzmieli (miejsca urodzenia Sydonii), Starogardu, Wysiedla, Reska oraz Łobza.

Analizując potencjał turystyki dziedzictwa na terenie powiatu łobeskiego, nie można zapominać o licznie występujących w regionie budowli sakralnych wybudowanych w charakterystycznej technice szkieletowej (ryglowej). Okolice Łobza to zachodniopomorska „kraina w kratę”, gdzie dominuje architektura sakralna, a lokalne kościoły należą do najstarszych tego typu obiektów w całym województwie. Najpiękniejsze i najcenniejsze z nich znajdziemy m.in. w Iglicach, Starej Dobrzycy, Worowie, Siedlicach i Starogardzie. Niezwykle cennym obiektem jest kościół pw. Świętej Trójcy w Wysiedlu, wewnątrz którego znajduje się wspaniałe renesansowe wyposażenie, ufundowane przez rodzinę von Borcke, m.in. bogato malowane empory drewniane z przedstawieniem wszystkich koligacji rodzinnych Borków wraz z ich herbami.

Turystyka kulinarna oraz winiarska (enoturystyka)

Zasoby tradycji kulinarnych oraz, w nieco mniejszym stopniu, tradycyjne produkty regionalne są jednym z największych skarbów regionu ziemi łobeskiej. Rolnicze tereny polodowcowych wzgórz, czyste rzeki, a także rozległe połacie lasów dostarczają wielu naturalnych produktów, z których od wieków tworzone tradycyjne, pomorskie potrawy. Prawdziwym centrum kulinarnych aktywności w powiecie łobeskim jest Dworek Tradycja w Bełcznie. W XVII-wiecznej pastorówce współcześni właściciele odkryli stare przepisy kulinarne, na bazie których stworzyli lokalne centrum

edukacyjno-doświadczalne, a tym samym świetnie działający produkt turystyki kulturowej. To jedyne w regionie miejsce, które posiada certyfikat Zagrody Edukacyjnej, a warsztaty kulinarne organizowane dla grup turystycznych, bazują m.in. na oryginalnych przepisach i pomorskim dziedzictwie kulinarnym.

Przy okazji potencjału turystyki kulinarnej powiatu, należy wspomnieć o odradzającej się na Pomorzu Zachodnim tradycji uprawy winorośli i produkcji wina. Winnica De Lewin położona w niewielkiej miejscowości Trzebawie, niedaleko brzegów jeziora Woświn, należy do sieci Stowarzyszenia Winnice Pomorza Zachodniego i coraz bardziej otwiera się na kreowanie nowych ofert turystyki kulinarnej na Pomorzu. W 2023 r. wyprodukowali już pierwsze wino i po raz pierwszy wzięli udział w nowej inicjatywie enoturystycznej Pomorza Zachodniego – Weekendzie Otwartych Winnic.

Turystyka religijna

Pomorze Zachodnie, podobnie jak większa część Polski zachodniej nie należy do najbardziej popularnych celów turystyki religijnej i pielgrzymkowej. Są to regiony uważane za dość marginalne pod względem tradycji religijnych i popularności pielgrzymowania do miejsc świętych [Duda 2016, s.119-136]. W dużej mierze wynika to z wielowiekowych tradycji reformacyjnych na tych terenach i na tym tle powiat łobeski nie wyróżnia się w województwie.

Wyjątkiem jest jednak Resko, gdzie do tutejszego kościoła trafił po wojnie obraz Matki Bożej Niepokalanej z pobliskiego Świeciechowa. Obraz został namalowany jeszcze w XIX w., a ze względu na otaczający go kult, w 1993 r. reska świątynia została ustanowiona sanktuarium. Dziś pielgrzymują do niego liczni pielgrzymi i turyści nie tylko z województwa, ale również innych regionów Polski.

Wspominając turystykę religijną w regionie, nie można zapominać o Winnikach – małej wsi nieopodal Węgorzyna, gdzie znajduje się jedyny na Pomorzu Zachodnim współczesny ośrodek cysterski. Położony na Szlaku Cysterskim obiekt przyciąga licznych turystów, gdyż odbywają się tu różnego rodzaju warsztaty edukacyjne, w tym m.in. ikonopisarstwa.

Bibliografia:

- Buryan P., Mikos v. Rohrscheidt A., 2014, *Raport z analizy potencjału turystyczno-kulturowego powiatu kołobrzeskiego*, Turystyka Kulturowa, vol.6 (2014), s. 95-108
- Duda T., 2016, *Kształtowanie się przestrzeni współczesnej turystyki religijnej na obszarach marginalnych (w oddaleniu od znaczących centrów religijnych i wielkich szlaków pielgrzymkowych) na przykładzie Pomorza Zachodniego*, [w:] J. Latosińska, J. Mokras-Grabowska (red.) „Kultura i turystyka. Sacrum i profanum”, ROTWL, Łódź, s. 119-136
- Duda T., Głabiński Z., Szostak D., 2019, *Raport z analizy potencjału turystyczno-kulturowego powiatu białogardzkiego*, Turystyka Kulturowa, vol.5 (2019), s. 133-152
- Duda T., 2019a, *Raport z analizy potencjału turystyczno-kulturowego powiatu grodzkiego Szczecin*, Turystyka Kulturowa, vol.1 (2019), s. 142-165
- Duda T., 2019b, *Raport z analizy potencjału turystyczno-kulturowego powiatu kamieńskiego*, Turystyka Kulturowa, vol.3 (2019), s. 180-201
- Duda T., 2019c, *Idea turystyki powolnej (slowtourism) i edukacji kreatywnej szansą zrównoważonego rozwoju wsi i regionu – studium przypadku wsi Belczna w powiecie łobeskim (Pomorze Zachodnie)*, Przegląd Zachodniopomorski, nr.1 (2019), s. 111-128
- Kacprzak M., Duda T. 2020. *Raport z analizy potencjału turystyczno-kulturowego powiatu choszczeńskiego*, Turystyka Kulturowa, vol.6 (2020), s. 247-270
- Kupiec M., Duda T., 2021, *Raport z analizy potencjału turystyczno-kulturowego powiatu drawskiego*, Turystyka Kulturowa, vol.1, No 118 (2021), s.171-203
- Liszewski S., 1995, *Przestrzeń turystyczna*, Turyzm 5(2), s.87-103
- Mikos von Rohrscheidt A., 2010, *Turystyka kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy* (wyd.2), wyd. KulTour.pl, Poznań